



**ВЕСНА ПАРУН (Vesna Parun, 1922 – 2010)** е сред най-значимите и известни съвременни хърватски поети. Автор е на над 60 книги с поезия и проза, повече от 20 книги за деца и четири драми, поставяни на театрални сцени. Първите книги Зори и вихри (*Zore i vihori*, 1947) и Стихове (*Pjesme*, 1948) са с гражданска лирика, която отразява патриотичните настроения от следвоенното възраждане в страната. По-късно в стихосбирките Черна маслина (*Crna maslina*, 1955), Вярна на видрите (*Vidrama vijerna*, 1957), Робство (*Ropstvo*, 1957), Остави ме да отпочина (*Pusti da otpočinem*, 1958) и други започва да преобладава любовната тематика. Парун е плодотворен автор, но е не по-малко известна и с приноса си като преводач от словенски, немски и български. В

неин превод на хърватски са представени много български автори, сред които: Димчо Дебелянов, Яворов, Елин Пелин, Николай Лилиев, Гео Милев, Багряна, Дора Габе, Никола Вапцаров, Блага Димитрова, Андрей Германов, Веселин Ханчев, Радой Ралин, Стефан Цанев, Валери Петров, Дамян Дамянов и други. Тясната връзка на Весна Парун с България повлиява и на творчеството ѝ. Вдъхновена от красотата на българската природа, през 1964 година издава стихосбирката Вятърът на Тракия (*Vjetar Trakije*), където основни лирически топоси са Тракийската низина, Созопол, Несебър и Бургас. Досега единствената ѝ издадена в България книга е Избрана лирика от 1964 година.

Весна Парун е носител на редица престижни национални и международни литературни награди.

**NE PITAJ VIŠE**

Ne pitaj više zašto te ljubim. Pitaj  
zašto raste trava i zašto je nemirno more.  
Pitaj otkud stiže vjetar proljetni  
i bijelom lađom snova tko krmani  
kad noć nad svijetom hladne prostre sjene.

Ne pitaj zašto te voli moje čudno srce.  
Znaš li odakle koralj na dnu oceana?  
Valovi pričaju o zaspaloj ljepoti  
ali ti živiš daleko od glasa valova.  
Tvoja je misao strma pećina  
o koju se uzalud razbija moj život.

Ne pitaj zašto te ljubim.  
Pristupi k meni! Tužno je moje srce.  
Ti i mjesec: dva nedohvatna cvijeta  
na visokoj planini zaborava.

**PUT**

Ždral je raširio zagasita krila  
i odletio preko mora.

Lađe su raskrilile jedra  
i otplovile u tuđinu.

Put ptice je nepoznat.  
Put lađe je neveseo.

Svatko ima svoj nesigurni cilj  
i svoju daleku zvijezdu.

## ПОВЕЧЕ НЕ ПИТАЙ

Повече не питай защо те целувам. Питай  
защо расте тревата и защо немирно е морето.  
Питай откъде пристига пролетният вятър  
и кораба бял на мечтите кой кормува,  
когато нощта над света хладни сенки простира.

Не питай защо те обича моето чудно сърце.  
Знаеш ли откъде е коралът на океанското дъно?  
Вълните разказват за спяща красота,  
Но ти живееш далече от гласа на вълните.  
Твоята мисъл е стръмна пещера,  
в която напразно се блъска моят живот.

Не питай защо те целувам.  
Ела по-близо! Тъжно е сърцето ми.  
Ти и луната: две недостъпни цветя  
на високата планина на забравата.

## ПЪТ

Жеравът разпери тъмни криле  
и отлетя оттатък морето.

Кораби разпънаха платна  
и отплаваха за чужбина.

Пътят на птицата е непознат.  
Пътят на кораба е невесел.

Всеки има своята несигурна цел  
и своя далечна звезда.

**RIJEKA I MORE**

On je rijeka a ja sam more.  
njegov je nemir naglost voda  
koje raspasuju travu. Ja ih slušam  
kako huče u tijesnom koritu  
probijajući se kroz duboki kanjon  
snagom od koje sustaje moja blagost.

Ja sam nestrpljivo more. On je rijeka.  
Njegove lađe nisu moje lađe.  
Njegove ptice nisu moje ptice.  
Ali njegovim lađama ja sam sidrište  
gdje je dopušteno sjesti uz vatru  
i smiješiti se jednoj priči  
zbog koje se zaboravlja smionost.  
Njegovim pticama ja sam klisura  
koja ih sakriva u svoje stijene  
misleći da ih otimlje oceanu.

On je prispjela rijeka. Ja sam more.  
Moje obale postaju njegove obale.  
Moje oluje postaju njegovo uzglavlje.  
Moja beskrajnost postaje njegov mir.

## РЕКА И МОРЕ

Той река е, а аз – море.  
 Негово безпокойство са внезапните води,  
 които влудяват тревата. Аз ги слушам  
 как бучат в тясното корито,  
 пробивайки си път през дълбокия каньон  
 със сила, от която благостта ми се задъхва.

Аз съм нетърпеливо море. Той река е.  
 Неговите лодки не са мои лодки.  
 Неговите птици не са мои птици.  
 Но за неговите лодки аз съм пристан,  
 в който можеш да седнеш край огъня  
 и да се усмихнеш на една приказка,  
 заради която да забравиш смелостта.  
 За неговите птици аз съм клисура,  
 която ги скрива в скалите си,  
 мислейки, че ги отнема от океана.

Той е пристигнала река. Аз море съм.  
 Бреговете ми стават негови брегове.  
 Буриите ми стават негово възглаве.  
 Безкрайността ми става негов мир.

Превод от хърватски: **Кремена Коева**  
 Редактор на превода: **Дарина Дончева**



**Милена Павлович Барили.** *Горещо розово с прохладно сиво*, 1940

**Милена Павлович Барили** (Milena Pavlović Barilli, Пожаревац, 1909 – Ню Йорк, 1945) завършва живопис в Белград, но едва навършила 20 години, напуска Югославия. Живее в Испания, Англия, Франция, Италия, а в навечерието на Втората световна война заминава за САЩ. Сюрреалистичната ѝ живопис визуализира поетико-фантастичните превъплъщения на невидимото в човешката душа.